

LLIBERTAT D'EMPRESA I REGULACIÓ

Clàudia Gimeno Fernández
Dret Administratiu II
(2019-2020)

ÍNDEX

1. Evolució històrica
2. La llibertat d'empresa
3. La llibertat de professió i ofici

EVOLUCIÓ HISTÒRICA: DE “L’ACTIVITAT DE POLICIA” A “L’ESTAT REGULADOR”

El concepte de policia i les seues manifestacions en l'estat liberal

- Intervenció estatal en economia es retira. Excepcions: protecció indústria i comerç de competència exterior + manteniment ordre públic.
- Es perfeccionen tècniques tradicionals d'activitat de policia.

L'intervencionisme administratiu en l'estat social (s. XIX i XX)

- Es multiplica especialment en els períodes de nacionalisme autoritari i autarquia econòmica.

Liberalització econòmica, desregulació i nova regulació

- Desregulació, *a priori*, encara que parcial i limitada
- Necessitat de protegir béns col·lectius més importants → Δ regulació
- Liberalitzacions serveis econòmics d'interès general → Δ regulació
- Multiplicació de reguladors

EVOLUCIÓ HISTÒRICA: DE “L’ACTIVITAT DE POLICIA” A “L’ESTAT REGULADOR”

ESTAT REGULADOR

- En contraposició a l'estat del benestar o prestador de serveis
- Intervenció diferent en l'esfera privada
 - Noves formes de control administratiu
 - Implicació dels subjectes privats en funcions de control
 - Creació d'autoritats independents (Banc d'Espanya, CNMV, CNMC, etc.)

Però no totes les activitats controlades igual → algunes, a l'estrictament necessari (pel límit de la llibertat d'empresa); unes altres, control molt intens (sectors regulats: lliçó 10).

LA LLIBERTAT D'EMPRESA

Art. 38 CE “Es reconeix la llibertat d'empresa en el marc de l'economia de mercat. Els poders públics garanteixen i protegeixen el seu exercici i la defensa de la productivitat, d'acord amb les exigències de l'economia general i, en el seu cas, de la planificació”.

Ara bé

- La CE permet la delimitació de la llibertat d'empresa (no és un dret absolut), sempre que:
 - es respecte el seu contingut essencial: creació i finalització d'empreses, accés al mercat i organització,
 - marc de l'economia de mercat,
 - igualtat, proporcionalitat i reserva de llei,
 - estiga d'acord amb altres béns/drets fonamentals o finalitats constitucionals (p. ex., medi ambient i defensa competència).
- La CE estableix altres limitacions a la llibertat d'empresa: especialment, la possibilitat que es reserven serveis essencials per a la comunitat;

ART. 4.1 LLEI 40/2015

Article 4

Principis d'intervenció de les administracions públiques per a la realització d'una activitat

1. Les administracions públiques que, en l'exercici de les seves competències respectives, estableixin mesures que limitin l'exercici de drets individuals o col·lectius o exigeixin el compliment de requisits per a la realització d'una activitat, han d'aplicar el principi de **proporcionalitat** i elegir la mesura **menys restrictiva**, motivar la seva necessitat per a la protecció de l'interès públic, així com justificar la seva adequació per aconseguir les finalitats que es persegueixen, sense que en cap cas es produeixin diferències de tracte **discriminatòries**. Així mateix, han d'avaluar periòdicament els efectes i resultats obtinguts.

LA LLIBERTAT DE PROFESSIONIÓ I OFICI

Article 35

- 1. Tots els espanyols tenen el deure de treballar i el dret al treball, a la lliure elecció de professió o ofici, a la promoció a través del treball i a una remuneració suficient per tal de satisfer les seves necessitats i les de la seua família sense que en cap cas es pugui fer discriminació per raó de sexe.
- 2. La llei regularà un estatut dels treballadors.

Article 36

La llei regularà les peculiaritats pròpies del règim jurídic dels col·legis professionals i l'exercici de les professions titulades. L'estructura interna i el funcionament dels col·legis hauran de ser democràtics.

LA LLIBERTAT DE PROFESSION I OFICI

- Protecció del 53.1 CE → contingut essencial: llibertat de cadascú per a elegir una professió i aprendre-la com millor li parega
 - Reserva de llei en la regulació de les condicions d'exercici d'aquest dret
 - No es pot regular de forma discriminatòria
 - Es pot limitar aquest dret, entre altres, per:
 - requisit de prèvia titulació
 - requisit de proves per a l'accés o d'obtenció d'autorització
 - requisit de col·legiació
- Dret europeu: igualtat de condicions en països europeus

BIBLIOGRAFIA

GARCÍA DE ENTERRÍA, E.; FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, T. R., *Curso de derecho administrativo*, Civitas.

MUÑOZ MACHADO, S. (dir.), *Derecho de la regulación económica*, lustel, 8 vol.

MUÑOZ MACHADO, S., *Tratado de derecho administrativo y de derecho público general*, lustel.

SANTAMARÍA PASTOR, J. A., *Principios de derecho administrativo*, vol. II, lustel.